

Alaskan Malamute

SPHK – SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

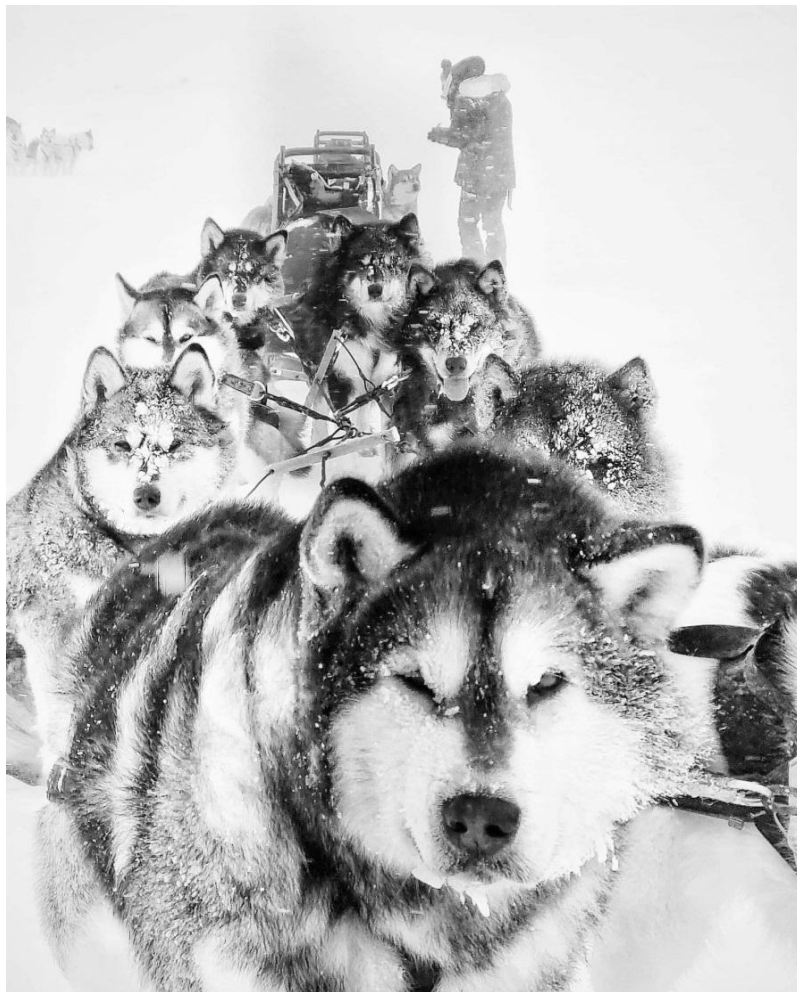
Ansluten till Svenska Kennelklubben

0

+++++

RAS

Rasspecifik avelsstrategi

Alaskan malamute

1. **INNEHÅLL**
 2. INLEDNING
 - Generellt om rasen
 3. HISTORIA
 - RASKLUBBENS ÖVERGRIPANDE HUVUDMÅL
 4. Allmänt
 - POPULATIONS- OCH AVELSSTRUKTUR
 - Registreringsutveckling
 5. Ålder på hund i avel
 - Användning av avelsdjur
 6. Avelsdjurens nuvarande hälsoläge
 7. Avelsdjurens nuvarande hälsoläge forts.
 8. Målsättning inom 5 år och strategi
 - Inavelstrend
 9. Målsättning inom 5 år och strategi
- HÄLSA
- Höftledsdysplasi
 10. Höftledsdysplasi forts.
 11. Armbågsdysplasi
 12. Ögonsjukdomar
 - Polyneuropati
 13. Polyneuropati fort.
 - Målsättning inom 5 år och strategi
 14. Övriga sjukdomar
 15. MENTALITET
 16. Målsättning inom 5 år och strategi
- FUNKTION
- Målsättning inom 5 år och strategi
17. EXTERIÖR
 - Allmänt utseende
 - Rörelser
 18. Tassar
 - Svans
 - Tänder
 - Päls
 - Öron
 - Ögon
 - Läppar
 19. Målsättning inom 5 år och strategi
- MÅLSÄTTNING – LÅNGSIKTIG
20. Styrelsens kommentar
 21. Styrelsens kommentar forts.
 - Källhänvisning

INLEDNING

Syftet med RAS är att bevara rasen i enlighet med dess ursprung, historia och rasstandard. Det innebär att detta dokument presenterar särdrag och egenskaper som formats av alaskan malamutens historiska livsmiljö och användningsområde fram tills idag.

Enligt Svenska Kennelklubbens (SKK) beslut från 2001 ska alla svenska rasklubbar ha en rasspecifik avelsstrategi (RAS) som revideras vart femte år. Det föregående RAS-dokumentet för alaskan malamute lämnades in av rasklubben under 2010 och godkändes av SKK under 2011. Vad orsaken är att den inte reviderats förrän nu är oklart. Rasstandarderna utgår från FCI-standard för alaskan malamute, som fastställdes 1996 och ligger till grund för arbetet med RAS.

Generellt om rasen

Alaskan malamute är inte en enmanshund, den trivs bäst i flock. Den är lättlärd, men envis och ledsnar fort på upprepade moment och jobbar inte utan att få en bra lön för mödan. Positiv förstärkning är den bästa metoden för att träna en alaskan malamute. Rasen är ofta högljudd och talar gärna högt och tydligt om när någon kommer, men saknar vaktegenskaper. Det är en social, vänlig, lojal och hängiven hundras som i första hand är en draghund som skall kunna gå långt med tung last tillsammans med sin flock i den arktiska fjällmiljön.

Rasklubben framhåller att målet med aveln är att malamuten skall fortsatt kunna utföra samma arbete som dess förfäder.

<i>Ursprungsland:</i>	<i>USA</i>
<i>Ursprungligt användningsområde:</i>	<i>Släd-/frakthund i arktisk miljö</i>
<i>Nuvarande användningsområde:</i>	<i>Slädhund/draghund/friluftshund, aktiv familjebrukshund</i>
<i>FCI-standard N°:</i>	<i>243</i>
<i>FCI-klassifikation:</i>	<i>Grupp 5, sektion 1 nordisk slädhund</i>
<i>Grupptillhörighet:</i>	<i>Grupp 5, spetsar och raser av urhundstyp</i>

Historia

Alaskan malamutens genetiska ursprung kan spåras 9500 år bakåt till Sibirien där hundar användes som drag- och frakthundar. Dåtidens hundar var troligen en förutsättning för människans överlevnad i de polara områdena. Det som framförallt formade rasen var dess förmåga att överleva i ett kärvt polarklimat med begränsad tillgång till föda, att arbeta hårt under längre tid samt förmågan att samarbeta med både människor och andra hundar. Inuiternas hund är förebilden till dagens alaskan malamute.

I slutet av 1800-talet utbröt den stora guldruschen i Alaska vilket ledde till en stor efterfrågan på drag- och frakthundar samtidigt som alla möjliga (och omöjliga) hundraser blandades med varandra. Också de populära slädhundstävlingarna från början av 1900-talet gjorde att mindre, lättare och snabbare siberian huskies korsades med kraftfulla drag- och frakthundarna. Detta gjorde att inuiternas ursprungliga hund av malamute-typ blev allt ovanligare.

Under 1920-talet startades ett projekt i USA där man samlade in de hundar som motsvarade bilden av inuiternas drag- och frakthund. Hundarna som blev basen i rasen alaskan malamute hämtades från hela norra delen av Nordamerika. Det var viktigt att dessa hundar överensstämde med "bilden" av den kraftfulla polara drag- och frakthunden. Även om uppfattningen varierade av hur rasen skulle se ut så eftersträvades effektiva, starka och bra fungerande slädhundar. År 1935 erkändes alaskan malamute som ras av Amerikanska kennelklubben och FCI. En person som har en stor betydelse för detta arbete var Eva B. Seeley, som ägnade större delen av sitt liv till att arbeta med och för polarhundar.

Eva Seeley

Den första alaskan malamuten kom till Sverige 1976. Under 80-talet importerades sedan fler hundar från Norge, vilket till stor del är grunden i Sveriges avelsbas. Idag befinner vi oss omkring 35 generationer från de första individerna i den Skandinaviska avelsbasen. Först under slutet av 1900-talet och början av 2000-talet började svenska uppfödare ta in nytt blod från andra länder, exempelvis USA och England.

RASKLUBBENS ÖVERGRIPANDE AVELSMÅL

SPHK Svenska polarhundklubbens stadgar lyder:

§ 1 Mål: "Främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässigt samt exteriört fullgoda rasrena polarhundar. Att bevara och utveckla rasernas specifika egenskaper och verka för utveckling av praktiskt bruk av dessa raser som bl.a. draghundar."

Allmänt

SPHKs rasklubb Alaskan malamute är en direktansluten rasklubb till Svenska polarhundklubben (SPHK) vilken i sin tur är en specialklubb under Svenska kennelklubben (SKK).

SPHKs rasklubb Alaskan malamute bildades år 1986 med Göran Dernebo i spetsen, syftet var att bevara rasens mentalitet, funktion och exteriör utifrån rasens ursprung som den arktiska brukshund den är.

Rasklubbens målsättning är att allt avelsarbete inom rasen alaskan malamute ska ske i harmoni med FNs konvention om biologisk mångfald och att klubbens RAS-dokument ska grundas på dessa riktlinjer.

Rasklubbens målsättning med avelsarbetet bygger på SKKs avelspolicy som anges nedan och på att hundens hälsa och välbefinnande alltid ska prioriteras.

Hundavel och därmed hundrasers utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärtlig variation är en förutsättning för hundraser och deras möjlighet att anpassas till framtidens krav. Därför skall avel och utveckling av rashundar vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.

Alaskan malamute är en frisk ras med få rasbetingade sjukdomar.

Det är en kraftfull brukshund avlad för att dra tunga lass med släde i arktisk miljö, men skall idag även fungera som aktiv familjehund.

När det gäller hundar inom exteriörpopulationen är andelen hundar som genomgår dragprov lägre än inom brukspopulationen vilket innebär en viss osäkerhet kring uppföljningen av avelsarbetet gällande individens bruksegenskaper. När det gäller hundar inom brukspopulationen förekommer dessa mer sällan på stora internationella utställningar och andelen som exteriörbeskrivs ses därför som lite lägre. Dock ser vi att de som ställs ut på ex. SPHKs utställningar döms oftare utefter rasstandarderna som en arbetande brukshund än de som ställs ut i stora internationella utställningar. Troligtvis p.g.a. att SPHK och rasklubbarna försöker försäkra sig om att domare som anlitas är specialiserade med god erfarenhet av de polara rasernas exteriör samt bruksegenskaper. Detta innebär att det endast finns ett bristfälligt underlag för att mäta hur dessa hundar förhåller sig till rasstandarderna på exteriör- och bruksnivå.

Andelen individer som hälsotestas gentemot antalet registrerade är även den mycket låg och innebär att även det ger ett bristfälligt underlag för rasens hälsotrend.

I RAS 2011 sattes avelsmålen att öka antalet hälsoundersökta samt meriterade avelsdjur, en ökning som vi tyvärr ej kan se, snarare det motsatta.

POPULATION OCH AVELSSTRUKTUR

Registreringsutveckling

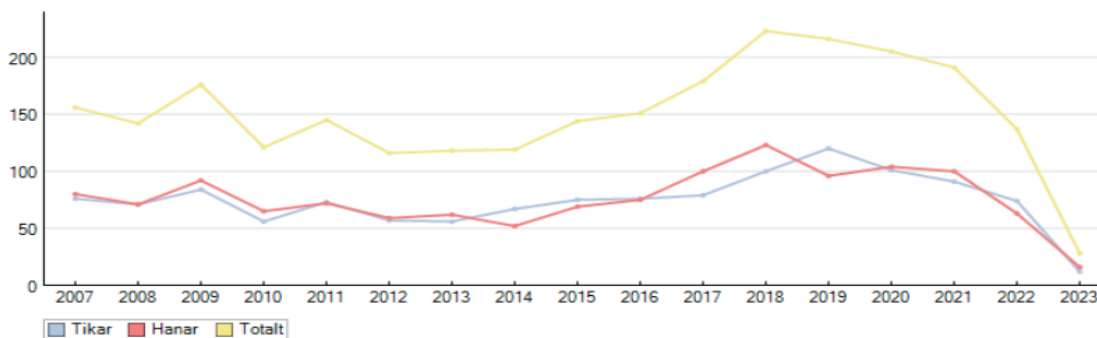
Diagrammet nedan visar antalet registrerade hundar samt svenskregistrerade import. År 2012 var totalt 116 nyregistrerade hundar jämfört med 2018–2020 där antalet ligger över 200 stycken. Import av antalet hanar och tikar ligger relativt lika under perioden 2012–2021, dock med en minskning de senare åren. Som högst var importen av hundar under året 2012 med totalt 20 stycken.

Registreringsår: 2007 - 2023 Visa

Antal reg/år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tikar (varav importer)	76 (3)	71 (8)	84 (2)	56 (5)	73 (7)	57 (12)	56 (5)	67 (8)
Hanar (varav importer)	80 (2)	71 (3)	92 (6)	65 (8)	72 (10)	59 (8)	62 (4)	52 (6)
Totalt	156 (5)	142 (11)	176 (8)	121 (13)	145 (17)	116 (20)	118 (9)	119 (14)

Importer kan visas fr.o.m. 2004

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
75 (8)	76 (6)	79 (7)	100 (8)	120 (2)	101 (6)	91 (4)	74 (3)	12
69 (5)	75 (5)	100 (7)	123 (5)	96 (3)	104 (2)	100 (6)	63 (5)	16
144 (13)	151 (11)	179 (14)	223 (13)	216 (5)	205 (8)	191 (10)	137 (8)	28

Ovan: Antal SKK-registrerade hundar per år (avläst SKK avelsdata 23-01-18)

Man ser klart och tydligt genom fler registrerade kullar, samt fler registrerade uppfödare att intresset för rasen har ökat under åren, medan antalet importerade individer per år ligger på ett likvärdigt antal.

Ålder på hund i avel

Enligt Jordbruksverkets föreskrifter gäller att en tik inte får paras förrän tidigast i andra löpet, dock inte tidigare än vid 18 månaders ålder.

Alaskan malamute är dock en storvuxen ras. De når inte full fysisk mognad förrän runt 3–4 års ålder. Hundarna är därför i de flesta fall inte färdigutvecklade mentalt eller kroppsligt före 2 års ålder (24 månader) vilket innebär att de inte bör användas som avelsdjur innan dess.

Rasklubben kan inte bortse från att flertalet av rasens uppfödare inte sköter sig gällande regelbrott mot Jordbruksverkets grundregler gällande hund och avel. Ex avlar på för ung tik, samt att det förekommer uppfödare som avlar trots registrerings- och avelsförbud.

Användning av avelsdjur

SKKs rekommendationer: Rasens genetiska population ska hållas på en lagom nivå. Hane eller tik bör därför inte ha fler än 3 kullar eller max 20 valpar under sin livstid. Observera att detta gäller även för parningar i utlandet.

Från 1990 till 2022 har antalet använda avelsdjur legat på en jämn nivå, med en lätt ökning 2002–2004 samt 2016–2020. År 2020 hade vi högsta antalet födda och registrerade kullar i Sverige, 36 st. Antalet valpar var 137 st fördelat på 36 avelstikar och 34 avelshanar.

Hundar använda i avel mellan: 1990 - 2023 Typ:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kullar	17	15	15	12	15	16	10	13	18	22	17	14	24	22	27	18	22
Tikar	17	15	15	12	15	16	10	13	18	21	16	14	23	22	27	18	21
Hanar	14	12	13	11	15	14	9	13	16	21	16	13	21	20	25	15	20

Antal **olika** tikar resp. hanar använda i avel ett visst år. (År = födelsedatum för kull)
D.v.s. Hur många tikar resp. hanar användes i avel till kullar födda år xxxx.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
Kullar	22	25	25	21	22	19	16	20	22	28	24	35	27	36	30	21	693
Tikar	22	24	23	21	22	19	16	20	21	28	24	34	27	36	29	21	409
Hanar	22	24	25	18	19	19	16	18	20	21	22	30	23	34	25	20	392

Ovan: Antal olika tikar resp. hanar använda i avel ett visst år. (År = födelsedatum för kull) (avläst SKK avelsdata 23-01-18)

Avelsdjurens nuvarande hälsoläge

Rasklubben för årligen data på de individer som används i aveln. Resultaten presenteras varje år inför årsmötet i en avelsrapport via ett graderingssystem som är uppdelad i tre olika grupper;

Röd: Kullar vars föräldrar inte uppfyller hälsokrav och hälsorekommendationer. Ex. parning på för ung tik, ej utförd ögonlysning alt. för gammal ögonlysning. Föräldrar som inte är HD-/ED-röntgade innan parning och de som av någon anledning saknar PN-resultat i minst 2 generationer bakåt.

Blå: Kullar vars föräldrar uppfyller samtliga hälsokrav och hälsorekommendationer men saknar någon godkänd merit. Dragprov alt. utställningsresultat.

Grön: Kullar vars föräldrar uppfyller samtliga hälsokrav, hälsorekommendationer samt innehar samtliga meriter.

För att få fram data har rasklubben, utöver SKKs avelsdatabas, tittat i både den norska och finska databasen samt när det gäller PN i den inofficiella norska databas som bildades innan PN gick att registrera officiellt. Det kan finnas fler hundar som är fria via härstamning (hereditärt fria), men som vi inte har hittat informationen på. Många av våra hundar i Sverige går tillbaka på utländska hundar och på dessa kan det vara svårt att få fram informationen bakåt i leden. Denna data ligger till grund tillsammans med statistiken från diagrammen hämtade från SKK avelsdata för resultatet vi presenterar i slutet av kapitel "hälsa".

Blickar vi bakåt 4 år i tiden (2019–2022) på individer som gått i avel så finner vi följande resultat:

År 2019 registrerades 33 kullar. Utav dessa var 23 röda, 3 blå och 7 gröna. I 3 av de gröna kullarna är det norska hanhundar utan ED-resultat som har använts, men kullarna är graderade som gröna då det är ovanligt att man röntgar för ED i Norge. De röda kullarna som registrerats under året är röda av många olika orsaker: 10 kullar har brister på HD. 6 kullar har en förälder med C- höft. 1 kull har båda föräldrar C-höfter. 3 kullar har föräldrar som inte är röntgade innan parning. Gällande ED har 1 kull 1 förälder med lindrig ED och 4 kullar saknade resultat innan parning. I 19 av kullarna saknades giltig ögonlysning: antingen är ögonlysningen mer än 24 månader gammal eller så saknade en eller båda föräldrarna ögonlysning helt och hållet. 20 av kullarna saknade känd PN-status.

År 2020 registrerades 11 kullar. 10 kullar markerades som röda, 1 blå och 0 gröna. Av de 10 röda kullarna hade 5 kullar föräldrar med för gamla resultat på ögonlysning. I 3 kullar saknade föräldrarna helt resultat av ögonlysning innan parning. I 6 kullar saknade en eller båda föräldrarna känd PN-status. 1 kull var på för ung tik (under 18 månaders ålder) och HD/ED röntgen gjordes efter att valparna fötts. I 7 kullar saknade en eller båda föräldrarna dragprov och i 4 kullar saknade en eller båda föräldrarna utställningsmeriter. Av dessa 10 kullar var det 2 kullar som hade en förälder med C-höft. I den blå kullen var det endast godkänt dragprov som saknades på båda föräldradjuret.

År 2021 registrerades 29 kullar. 19 kullar blev rödmarkerade, 6 blå och 2 gröna. Via avelsdata ser vi en fortsatt stor andel avsaknad av ögonlysningsresultat eller för gamla ögonlysningsresultat, totalt 18 kullar. Majoriteten av alla röda kullar brister vid ögonlysning. Tätt efter är saknad av känd PN-status. En kull hade förälder med ärftlig katarakt. En tik var över 7 år gammal. Det registrerades 4 kullar på föräldradjur med C-höft och 3 kullar är på tikan under 18 månaders ålder, där 2 av kullarna är från samma uppfödare. Av de blå kullarna var det 6 kullar som saknade godkänt dragprov. 4 kullar saknade även utställningsresultat.

År 2022 registrerades 21 kullar. 13 kullar markerades som röda, 5 blå och 3 gröna. Merparten saknade något hälsoreultat på ena eller båda föräldrarna. 3 kullar saknade känd PN-status. Hos 10 kullar saknade föräldrarna helt eller hade för gamla resultat av ögonlysning innan parning. 2 kullar hade en förälder i varje kull med C-höft. Hos 10 kullar saknade ena eller båda föräldrarna dragprov och 11 kullar saknade utställningsresultat på ena eller båda föräldrarna.

Rasklubbens avelsrekommendationer är följande:

- Både tik och hane ska vara röntgade och fria för ED och HD (Fria höfter= A & B). (SKK hälsnivå 3)
- Både tik och hane ska vara ögonlysta fria från ärftliga sjukdomar senast 24 månader före parning.
- Både tik och hane bör vara utställd med minst Very Good i kvalitet.
- Antingen tik eller hane bör ha ett godkänt mätbart dragprov (Mätbart = ska finnas kriterier att förhålla sig till för att dragprovet ska bli godkänt. Exempelvis bestämd vikt samt distans med en tidsram att hålla sig inom, ex. svenska och norska arbetsproven uppfyller kraven för detta).
- Ett av föräldradyren ska vara fri från PN (homozygot normal). (SKK hälsnivå 1)

Det är ett stort problem för rasklubben att en del av rasens uppfödare inte verkar ta avelsrekommendationer och krav på allvar. Man kan tycka att det inte är ett stort problem, men när man ser helhetsbilden så syns det väl. Ju fler individer vi avlar på som t.ex. har icke fria höfter, desto större risk finns att höftledsproblematik blir mer utbredd inom rasen. Rasklubben arbetar därför bland annat med att ta fram data för att kunna göra ett dokument om hur fördelningen mellan röd, blå och grön kull ser ut per år sedan 2010 fram tills idag. Detta för att få en övergripande bild av utvecklingen och läget för att sedan kunna arbeta med åtgärder.

Målsättning inom 5 år

- Att minst 90 % av avelsdjuren ska uppfylla samtliga krav och rekommendationer inom hälsa innan de paras så att de faller inom ramen för Grön kull.
- Att minska användningen av individer med C-höfter (eller sämre) i aveln.
- Att minska användningen av för unga tikar i aveln.

Strategi

- Att arbeta för en öppen dialog mellan rasklubben och uppfödare avseende avel, sjukdomar och defekter.
- Att uppmuntra, utbilda och erbjuda föreläsningar på uppfödar-/avelsmöten för att öka och säkra kvaliteten på avelsdjuren.

Inavelstrend

Inavelsgraden anger hur stor del av avkommans gener som blivit dubblerade genom föräldrarnas släktskap räknat över ett visst antal generationer. En inavelsgrad över 6,25% innebär en släktskapsavel som är alldeles för hög och en parning skall därför inte genomföras. Föräldradyr som är närmare släkt än kusiner ska inte paras med varandra för att undvika en alltför snabb stegring av inavelsgraden. En överanvändning i avel med framför allt handjur kan få den effekten att genetiska sjukdomar och defekter får en mycket snabb spridning inom rasen samt att man minskar den genetiska variationen på ett mycket olyckligt sätt.

Visa fr.o.m.: t.o.m.: Typ:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inavelsgrad	1,7 %	1,8 %	2,1 %	3,1 %	2,9 %	2,3 %	2,9 %	1,7 %	1,9 %	3 %	0,8 %	1,9 %	1,8 %	0,5 %	0,7 %	0,6 %	0,5 %

Rasens genomsnittliga Inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Ovan: Inavelsgrad per år (avläst SKK avelsdata 23-01-18)

Inavelsgraden är relativt stabil och ligger i det stora hela sedan 2017 på en väl godkänd nivå på under 2 %. För att fortsatt behålla rasen sund och frisk för framtida generationer bör genetisk variation fortsatt eftersträvas med stor spridning av friska arvsanlag i hela stammen. Dock såg vi att under 2019 hade 6 kullar en inavelsgrad som överstiger SKKs rekommendation om max 6,25 % (kusinparning). 4 av kullarna registrerades med inavelsgrad på 6,3 % och 3 av dessa kullar har samma blodslinje och 2 av kullarna hos samma uppfödare. En kull registrerades med en inavelsgrad på 8,2 % och den sista kullen med 9,4 %. SKK har upplevt en ökning av ärenden gällande alaskan malamute-registreringar och har gått ut med information och/eller varningar till våra uppfödare. Flera ärenden har hamnat i SKKs avels- och uppfödarkommitté för bedömning av huruvida de kan registreras eller inte.

Målsättning inom 5 år

- Att behålla den genetiska variationen under 2,5 %.
- Att genom planerad avel fortsatt undvika förlust av genetisk variation.

Strategi

- Att använda fler avelsdjur samt att begränsa antalet avkommor från en och samma individ.
- Att varje år presentera avelstrend och rapport på hemsidan.

HÄLSA

Alaskan malamute har få rasbetingade sjukdomar. Dock ser vi en fortsatt negativ trend bland individerna som går i avel där få individer lever upp till samtliga av rasklubbens och SKKs rekommendationer och krav. Vi saknar även hälsostatus och meriteringar på en större del av individerna som ej går i avel, vilket i sin tur försvårar arbetet med att föra korrekt data över rasens hälsosituation.

Rasklubben arbetar aktivt med att samla data över följande sjukdomar bland samtliga individer:

Höftledsdysplasi
 Armbågsdysplasi
 Ögonsjukdomar
 Polyneuropati

Höftledsdysplasi (*hip dysplasia*, HD)

Sedan 1 januari 2010 är rasklubben ansluten till SKKs hälsoprogram nivå 3 med krav på känd HD-status innan parning för registrering av valpar.

Höftledsdysplasi är en felaktig utveckling av höftleden. Åkomsten är ärftlig, men miljöfaktorer kan också spela in. Vid val av avelsdjur bör man inte enbart titta på den aktuella individens hälsostatus, utan även på dennes föräldrar, kullsyskon, kusiner, far- och morföräldrar mm. En hund med icke fria höfter behöver fortsatt arbete som en brukshund, precis som den med fria höfter, för att inte få problem med exempelvis smärta. Dock bör det fysiska arbetet alltid utformas utifrån individens möjligheter och fysik samt varvas med annan fysisk rörelse. Att se till att hunden har välutvecklade muskler är a och o för att en individ med icke fria höfter ska kunna leva ett gott liv utan smärta.

Hund med icke fria höfter (C, D och E) ska ej användas i avel.

Lederna graderas i följande 5 grupper:

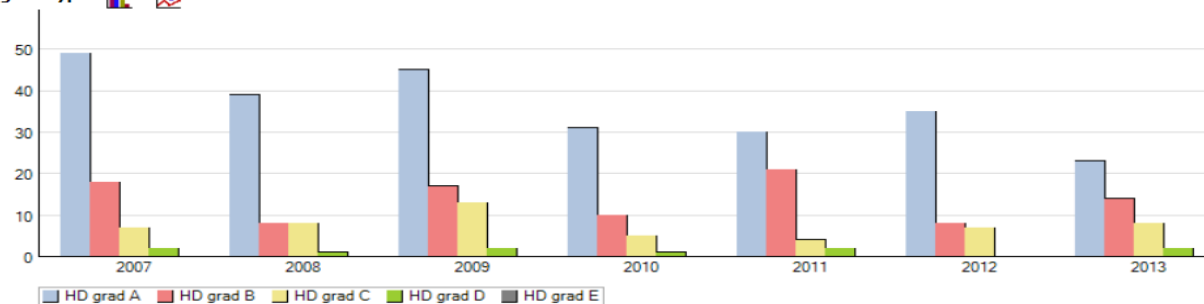
- A: normala höftleder (fria höfter)
- B: normala höftleder (fria höfter)
- C: lindrig dysplasi
- D: måttlig dysplasi
- E: höggradig dysplasi

Födelseår: - Typ: antal/trend

Diagnos	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
HD grad A	49 (64,5 %)	39 (69,6 %)	45 (58,4 %)	31 (66,0 %)	30 (52,6 %)	35 (70,0 %)	23 (48,9 %)
HD grad B	18 (23,7 %)	8 (14,3 %)	17 (22,1 %)	10 (21,3 %)	21 (36,8 %)	8 (16,0 %)	14 (29,8 %)
HD grad C	7 (9,2 %)	8 (14,3 %)	13 (16,9 %)	5 (10,6 %)	4 (7,0 %)	7 (14,0 %)	8 (17,0 %)
HD grad D	2 (2,6 %)	1 (1,8 %)	2 (2,6 %)	1 (2,1 %)	2 (3,5 %)		2 (4,3 %)
HD grad E							
Totalt antal undersökta	76	56	77	47	57	50	47
Snittålder för undersökning (månader)	25	29	29	29	29	29	33
Antal födda	142	153	152	113	117	105	100

* Se även gamla avläsningsystemet

Diagramtyp:

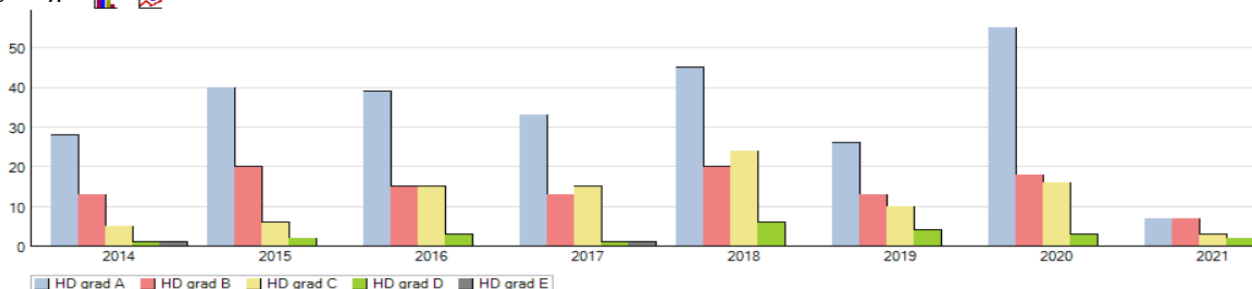

Födelseår: - Typ: antal/trend

Diagnos	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
HD grad A	28 (58,3 %)	40 (58,8 %)	39 (54,2 %)	33 (52,4 %)	45 (47,4 %)	26 (49,1 %)	55 (59,8 %)	7 (36,8 %)
HD grad B	13 (27,1 %)	20 (29,4 %)	15 (20,8 %)	13 (20,6 %)	20 (21,1 %)	13 (24,5 %)	18 (19,6 %)	7 (36,8 %)
HD grad C	5 (10,4 %)	6 (8,8 %)	15 (20,8 %)	15 (23,8 %)	24 (25,3 %)	10 (18,9 %)	16 (17,4 %)	3 (15,8 %)
HD grad D	1 (2,1 %)	2 (2,9 %)	3 (4,2 %)	1 (1,6 %)	6 (6,3 %)	4 (7,5 %)	3 (3,3 %)	2 (10,5 %)
HD grad E	1 (2,1 %)			1 (1,6 %)				
Totalt antal undersökta	48	68	72	63	95	53	92	19
Snittålder för undersökning (månader)	27	24	23	27	24	22	19	15
Antal födda	107	138	153	147	238	173	218	168

* Se även gamla avläsningsystemet

Diagramtyp:

Ovan: Data HD per årskull. (OBS! Diagrammet är en levande statistik som uppdateras löpande på SKK avelsdata. Diagrammet ovan är avläst 23-02-18)

Från 2016 och framåt visar data på en ökning av C- och D-höfter.

Hos hundar födda 2016 var, vid avläsning, 15 av 72 undersökta med HD-resultat C (antal födda; 153).

Bland hundar födda 2017 fann vi 15 utav 63 undersökta med HD-resultat C (antal födda; 147).

Bland hundar födda 2018 var det hela 24 individer som röntgats med HD-resultat C samt 6 individer med HD-resultat D av totalt 95 undersökta (antal födda; 238).

Hundar födda 2020 var det 16 individer med HD-resultat C och 3 individer med HD-resultat D av 92 undersökta (antal födda; 218).

Trots en liten minskning av negativa HD-resultat efter 2020 är det fortfarande minst lika många individer med C- och D-höfter som det var innan klubben blev ansluten till SKKs hälsoprogram 2010. Detta är något vi som rasklubb ställer oss negativa till och frågan är om det är för att uppfödare aktivt väljer att avla på individer med C- och D-höfter eller om det är t.ex. miljön individen växer upp i som är det stora problemet.

Rasklubben kommer bl.a. arbeta med att ta fram övergripande data på hur många individer med C- och D-höfter som finns, eller individer som har nära familjemedlemmar med C- och D-höfter som faktiskt används i avel. Målet är att presentera denna data på årsmötet.

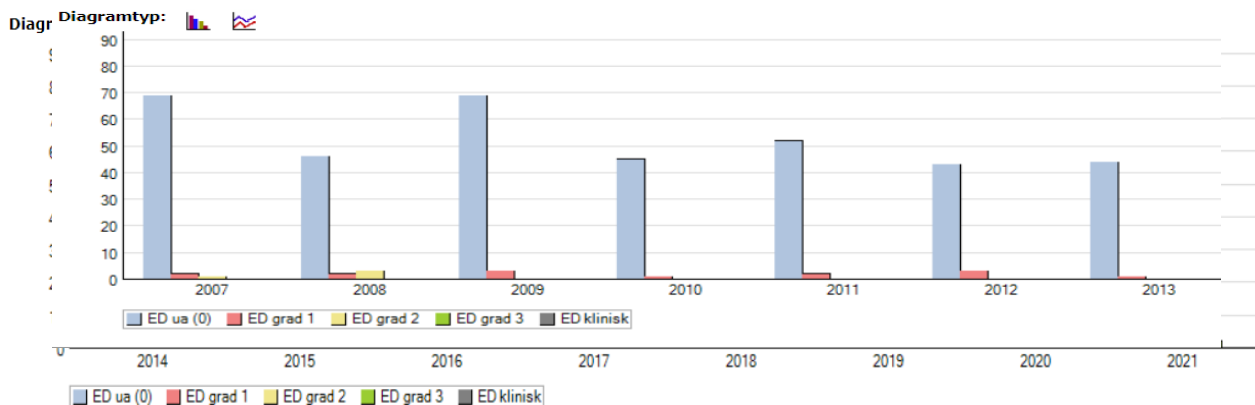
Armbågsleddsdysplasi (elbow dysplasia, ED)

Armbågsleddsdysplasi innebär en onormal utveckling av armbågsleden där små men väsentliga delar av ledbrosket inte utvecklas normalt eller har skadats på grund av rubbad utveckling i omgivande benvävnad.

Lederna graderas enligt följande skala:

- 0: Inga påvisbara förändringar
- 1: Lindriga benpålagringar, upp till 2 mm
- 2: Måttliga benpålagringar, 2–5 mm
- 3: Kraftiga benpålagringar, över 5 mm

Diagn		Födelseår: 2007 - 2023	Typ: ED	antal/trend	Visa			
ED us	Diagnos	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ED gr	ED ua (0)	69 (95,8 %)	46 (90,2 %)	69 (95,8 %)	45 (97,8 %)	52 (96,3 %)	43 (93,5 %)	44 (97,8 %)
ED gr	ED grad 1	2 (2,8 %)	2 (3,9 %)	3 (4,2 %)	1 (2,2 %)	2 (3,7 %)	3 (6,5 %)	1 (2,2 %)
ED gr	ED grad 2	1 (1,4 %)	3 (5,9 %)					
ED kl	ED grad 3							
	ED klinisk							
Totalt	Totalt antal undersökta	72	51	72	46	54	46	45
Snitt	Snittålder för undersökning (månader)	25	30	26	29	28	26	32
Antal	Antal födda	142	153	152	113	117	105	100

Ovan: Data ED per årskull. (OBS! Diagrammet är en levande statistik som uppdateras löpande på SKK avelsdata. Diagrammet ovan är avläst 23-02-18)

Siffrorna på antal genomförda ED-undersökningar är i princip lika som för HD. Närmare 90 % av alla undersökta hundar har ED-grad 0, vilket är positivt och har legat stabilt under åren.

Ögonsjukdomar

Den mest förekommande ögonsjukdomen hos alaskan malamute är katarakt. Genom ögonlysning förs data över följande sjukdomar:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
+ PPM	1				1	1	1			1	2	1	2	2	
+ Ögon, RD				1			1							1	
Linscolobom												1			
Persisterande hyaloidkärl															1
Övrig förändring synnerv										1					
Distichiasis						1									
+ Katarakt, partiell främre	1							1		1					
+ Katarakt, partiell bakre	1			6	4		1		1	1				2	
+ Katarakt, partiell ekvatoriell															1
+ Katarakt, partiell, BPK		1		4		1		2	3	2		1	1	1	
+ Katarakt, partiell nukleus															1
+ Retinopati				1	2			1		1	1		1		
Ögon, ua	7	15	23	28	35	35	38	35	51	48	44	41	26	52	26
Ögon, uppföljning						2									

Ovan: Statistik ögon per årskull (OBS! Diagrammet är en levande statistik som uppdateras löpande på SKK avelsdata. Diagrammet ovan är avläst 23-02-18)

Alaskan malamute har idag inga större problem med ögonsjukdomar. Rasklubben ser däremot en stor minskning av antalet ögonlysta hundar i jämförelse med det höga och stigande antalet registrerade hundar vilket medför en missvisande statistik. Vi ser även i den årliga avelsrapporten att flertalet avelsdjur antingen helt saknar eller har för gammalt ögonlysningsresultat innan de paras.

Polyneuropati (PN/AMPN)

År 2018 beslutade SKK att det ska vara känd PN-status på minst ett (1) av föräldradjuren som går i avel (hälsoprogram nivå 1).

Oavsett om föräldradjuren är hereditärt fria ska sedan var tredje generation testas på nytt för PN.

Polyneuropati är en neurologisk sjukdom som påverkar nervsystemet hos hunden.

Sjukdomen debuterar när hunden är mellan 4 och 14 månader.

Det finns i nuläget varken botemedel eller behandling och det är viktigt att känna till att anlagsbärare inte själva kommer att utveckla sjukdomen.

Om en av föräldradjuren är bärare är risken stor att flera valpar i kullen blir bärare.

I nuläget har rasen inte tillräckligt stor avelsbas för att utesluta friska individer ur avel, däremot får eventuella anlagsbärare endast kombineras med individer som är icke bärare.

Hund som utvecklat sjukdomen får ej användas i avel.

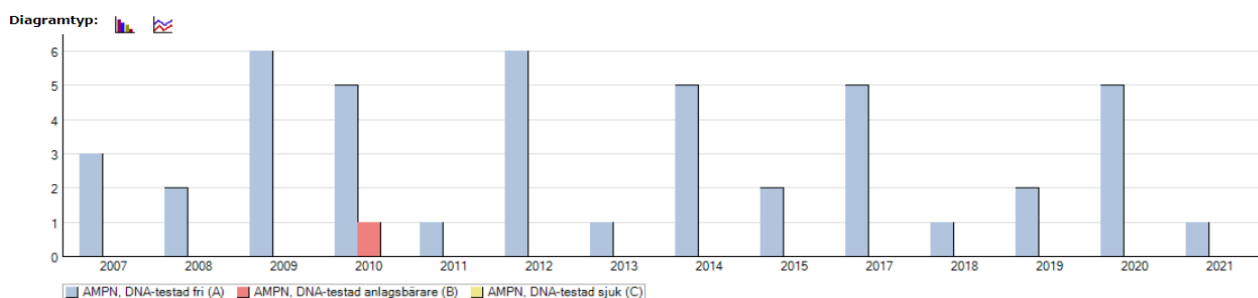
Det senast kända fallet av utvecklad Polyneuropati hos alaskan malamute i Sverige var 2016. Antalet kända individer med känd PN-status har ökat lite under åren vilket medför

större chans att inga fler hundar drabbas, trots det låga antalet testade avelsdjur. Rasklubben önskar dock se att fler individer testas för PN innan de sätts i avel för att även i fortsättningen hålla sjukdomen under kontroll.

Födelseår: 2007 - 2023 Typ: AMPN antal/trend Visa

Diagnos	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AMPN, DNA-testad fri (A)	3 (100,0 %)	2 (100,0 %)	6 (100,0 %)	5 (83,3 %)	1 (100,0 %)	6 (100,0 %)	1 (100,0 %)
AMPN, DNA-testad anlagsbärare (B)				1 (16,7 %)			
AMPN, DNA-testad sjuk (C)							
Totalt antal undersökta	3	2	6	6	1	6	1
Antal födda	142	153	152	113	117	105	100

Diagnos	2014	2015	2017	2018	2019	2020	2021
AMPN, DNA-testad fri (A)	5 (100,0 %)	2 (100,0 %)	5 (100,0 %)	1 (100,0 %)	2 (100,0 %)	5 (100,0 %)	1 (100,0 %)
AMPN, DNA-testad anlagsbärare (B)							
AMPN, DNA-testad sjuk (C)							
Totalt antal undersökta	5	2	5	1	2	5	1
Antal födda	107	138	147	238	173	218	168

Ovan: Statistik PN per årskull. (OBS! Diagrammet är en levande statistik som uppdateras löpande på SKKs avelsdata. Diagrammet ovan är avläst 23-02-18)

Generellt kan vi se att resultaten på ögon, PN och ED ligger på en acceptabel nivå medan vi ser en ökning av negativa HD-resultat.

Dock är det svårt att göra en rättvis bedömning då ett väldigt lågt antal individer i relation till antal födda och registrerade faktiskt röntgas och undersöks.

Önskvärt är att uppfödarna av alaskan malamute ser till att även deras valpköpare genomför HD- och ED-röntgen samt ögonlyser för utvärdering av aveln.

Sammanfattad målsättning hälsa inom 5 år

- Att alla uppfödare och ägare till alaskan malamute genomfört samtliga hälsoundersökningar för att helt kunna utvärdera avelsarbetet, även om hunden inte skall gå i avel.
- Att öka antalet hälsotestade individer, även hos de hundar som ej skall användas i avel.
- Att var tredje generation, via genetisk testning, ska vara bevisat PN-fri, speciellt vid parning.
- Att förbättra dokumentationen av alaskan malamutens hälsa, arbetsvilja, mentalitet och exteriör genom att en högre andel av hundarna röntgas samt genomgår dragprov

och exteriörbeskrivning. Detta är nödvändigt för att kunna analysera var rasen står idag i förhållande till rasstandard.

Strategi sammanfattad hälsa

- Att anordna digitala uppfödar-/avelsmöten för att öka deltagandet och underlätta hälsoarbetet inom avel.
- Att erbjuda föreläsningar/utbildningar inom hälsa och avel.
- Att försöka erbjuda ögonlysning varje år på något av rasklubbens event.
- Att fortsätta samla data över PN-status.
- Att fortsätta utvärdera och presentera hälsotrenden inom rasen varje år.
- Att använda avelsdjur som kommer ur kullar där de flesta avkommorna är röntgade.
- Att bjuda in till dialog med uppfödare för en utvärdering av aveln i Sverige idag samt framtidens målsättning.

Övriga sjukdomar

I dagsläget ser vi ingen ökning av andra sjukdomar hos alaskan malamute, men vill ändå nedan ta upp vissa som noterats, om än i mycket liten skala.

Sköldkörteln/Hypotyreoidism

Hypotyreoidism är en ämnesomsättningsrubbing som utvecklas långsamt. Den är ovanlig inom rasen. Symtomen kommer smygande över tid och visar sig i form av trötthet, viktuppgång, motionsintolerans och frusenhet, hudsymtom, i form av håravfall, tunn päls, ökad pigmentering av huden, mjällbildning eller hudinflammation. Pälsförändringarna är ofta symmetriska. Andra ospecifika men inte så vanliga symptom är till exempel neurologiska symptom som muskelsymtom, mag- och tarmstörningar, reproduktionsstörning m.fl.

Epilepsi

Epilepsi är ovanligt inom rasen. Sjukdomen ger hunden krampanfall som orsakas av en störning i hjärnans funktion vilket gör att det blir fel i signalsystemet. Krampanfallen kommer oftast när hunden sover eller vilar på natten eller under tidiga morgontimmar. Sjukdomen uppkommer efter att hunden blivit 6 månader gammal och kräver livslång medicinering. Epilepsi ses inte som en rassjukdom men kan vara ärftlig. Eftersom sjukdomen är svår att spåra via offentliga sidor där man finner fakta om individer (t.ex. SKKs hunddata) är det viktigt att få så mycket information som möjligt om linjerna på de hundar man tänkt avla på.

Bukspottkörteln/Pankreatit

Problem med bukspottskörteln förekommer men är ett sällsynt problem. Bukspottskörteln funktion i kroppen är bland annat att bryta ner föda. Sjukdomen kan visa sig som akut bukspottskörtelinflammation eller utvecklas till en kronisk inflammation. Kräkningar, magont, ryggont och nedsatt allmäntillstånd är vanliga symptom.

Blåsljud

Veterinärer har gett information om att de noterat blåsljud på hjärtat inom rasen hos vuxna individer. Inget oroväckande problem idag.

Dvärgväxt

Dvärgväxt är något som tidigare uppdagats, dock inga kända fall i Sverige. Problemet förekommer fortfarande sporadiskt i bland annat USA.

MENTALITET

Mentaliteten är mycket viktig för rasens användningsområde som slädhund. Alaskan malamute är en lojal, hängiven följeslagare. Lekfull i inbjudan och allmänt imponerande genom sin värdighet efter mognad. En alaskan malamute ska vara vänlig mot människor och andra hundar men ha stor integritet, och kunna arbeta i flerhundspann. Alaskan malamute har stor jaktinstinkt och kan vara svår att ha lös då den innehar den så kallade jaktkoden. Det innebär att en alaskan malamute genetiskt och instinktivt vet hur han självständigt ska finna, förfölja, fånga och avliva ett byte. Detta är en viktig detalj för dess mentalitet och bruksegenskap.

Rasen har de senare åren blivit mer hanterbar och användarvänlig än för 25–30 år sedan. Överdriven skygghet gentemot människor samt aggressionsbeteenden gentemot andra hundar har minskat avsevärt de senaste generationerna vilket vi tydligt ser på exempelvis dragprov och draghundstävlingar samt på utställningar.

Beteenden och egenskaper nedärvs i största del från föräldradyren. Det är därför ur avelssynpunkt mycket viktigt att uppfödare kvalitetssäkrar sin uppfödning genom att bruks- och exteriörpröva sin uppfödning genom SKKs godkända dragprov/utställningar, för att se till att önskvärda rasegenskaper som t.ex. arbetsvilja, uthållighet, samarbetsvilja och orädsla förs vidare i aveln och att icke önskvärda egenskaper t.ex. rädslor och aggression inte förs vidare.

Målsättning inom 5 år

- Att endast ett ytterst litet antal hundar per år riskerar tilldelas *sufficient/disqualified* vid utställning och draghundsprov på grund av oacceptabelt beteende.
- Att främja rasens sociala egenskaper och att inte avla på mentalt ostabila hundar.

Strategi

- Att fortsatt ej avla på mentalt ostabila hundar samt att kritiskt utvärdera sin egen hund vad gäller sociala egenskaper.
- Att rasklubben informerar domare om att aggressiva hundar eller hundar som visar överdriven skygghet inte skall premieras eller tävlas.
- Att motivera till deltagande på draghundsprov, utställning och andra sociala sammanhang för att få en utvärdering av individens mentalitet.

FUNKTION

Enligt rasstandarden är alaskan malamute en arbetande slädhund på snö, därav vikten av att testa dess arbetsegenskaper genom dragprov. Det som främst testar hundarnas kapacitet är längre distanser under flera dygn. Det finns även andra tävlingar vilka ej är meriterande dragprov samt långa turer på egen hand med övernattninng ute som kan utvärdera rasens polara egenskaper, funktion och hållbarhet.

Rasklubben ser en positiv ökning av godkänt dragprov trots en minskning i antalet individer som faktiskt testas. Säsongen 2022 gissar vi att det lägre antalet godkända prov beror på efterdyningarna av epidemin Covid samt det ekonomiska läget landet befann sig i.

År	Dp10	Dp60	Dp100+	Totala starter	Totalt godk	Godk. i %
2015	54	58	24	136	86	63,4 %
2016	13	14	23	50	29	58,00 %
2017	17	73	39	129	75	58,14 %
2018	16	54	43	113	56	49,56 %
2019	22	47	9	78	42	53,85 %
2020	9	42	12	63	49	77,78 %
2021	covid	covid	covid	covid	covid	covid
2022	2	27	28	57	27	47.37 %

Ovan: Statistik dragprov. (Obs! Dp20 finns i dagsläget ingen statistik på då detta infördes 2021 och första DP20 anordnades efter revideringen av RAS var klar februari 2023)

Målsättning inom 5 år

- Att öka intresset för fler att genomföra och meritera sina hundar på dragprov samt att använda hunden i vardagen som den brukshund den är. Önskvärd ökning är det dubbla antalet prövade individer mot idag.

Strategi

- Att väcka intresse samt sprida information och kunskap om hur dragprov utvärderar våra hundars mentalitet och sociala färdigheter och varför detta är viktigt för att behålla rasens ursprung.
- Att samarbeta mer med de övriga polara rasklubbarna och draghundsklubbarna för att kunna erbjuda fler meriteringstillfällen.
- Att erbjuda tillfällen att tillsammans komma ut på bl.a. fjällturerna som är icke meriterande för att öka intresset av att bruka rasen som draghund/frakthund.

EXTERIÖR

Rasen börjar förändras rent anatomiskt på negativt vis vilket blir mer och mer tydligt i utställningsringen. Denna ökning av uppdelningen som show- och brukstyp är ej önskvärd. Man ser t.ex. en ökning av för tunga men även för tunna hundar, som saknar tillräcklig benstomme och rätt vinklar och form på tassarna vilket påverkar hundens rörelsemönster negativt. Det är viktigt för rasens bruksegenskaper som slädhund av tung last att individen är massiv och muskulös men inte för tung och stor, eller för liten och klen.

Följande exteriöra företeelser/detaljer bör vi fokusera på inom rasen för att bibehålla dess ursprung som arktisk slädhund:

Allmänt utseende Frambenen ska vara kraftiga och muskulösa, raka när de är sedda framifrån. Axelpartiet skall vara måttligt sluttande. Ryggen ska vara kraftig och något sluttande sett från sidan.

Vinklarna i fram- och bakstall ska vara tillräckliga för att möjliggöra stabila rörelser i balans och med god steglängd.

Rörelserna hos en alaskan malamute ska vara stadiga, balanserade och kraftfulla. Hunden ska vara smidig trots sin storlek och ha lätt för att röra sig. När hunden ses från sidan ska bakdelen uppvisa starkt driv som överförs genom en välmusklad länd till frampartiet. Frampartiet ska ta emot drivningen bakifrån med ett jämnt steg. När den ses framifrån eller bakifrån ska benen röra sig i en rät linje, inte för nära eller för tätt.

En uppstyldad gång, eller någon gångart som inte är helt effektiv och outtröttlig, ska inte premieras på utställning. Idag ser vi hundar med svaga ryggar samt lägre ben med sämre vinklar, vilket påverkar hundens rörelsemönster negativt.

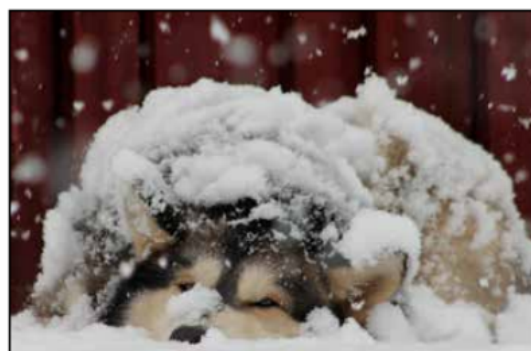
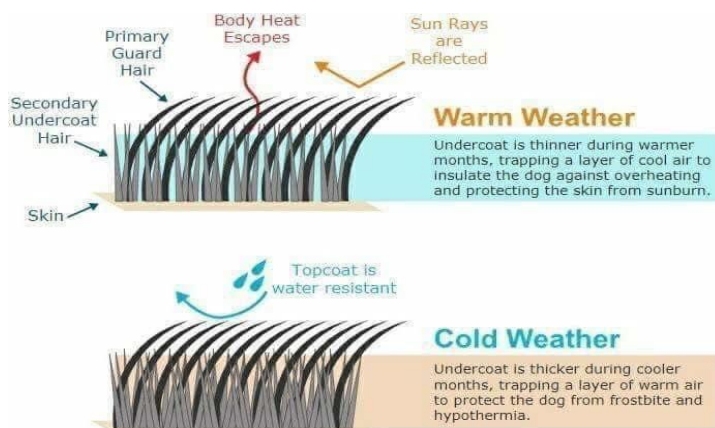
Ovan: Trav är den gångart som malamuten ska arbeta i, och är en tvåtaktig gångart. Hunden ska se ut att röra sig kraftfullt och utan ansträngning.

Tassarna ska vara som en snösko, täta och djupa med väldämpade tjocka trampdynor som tillsammans ger ett fast och kompakt utseende. Tassarna ska vara stora och välvda med bra hårtillväxt som skydd mot kyla. Klorna skall vara korta och kraftiga.

Svansen är alaskan malamutens adelsmärke. Den ska vara måttligt ansatt och följa ryggens linje vid basen och får varken vara kort, hårt rullad eller ligga platt mot ryggen. Svansen ska vara välpälssad och likna en lång vajande plym.

Tänder i över- och underkäke ska vara breda med stora tänder. Korrekt bett är saxbett. Tandkvaliteten bör observeras. Underutvecklad underkäke har senaste åren ökat enligt resultat på utställningar och har en genetisk komponent. Tandförluster förekommer inom rasen och det bör uppmärksammas, oftast är det P1 som saknas.

Pälsen hos alaskan malamute är en tjock, grov skyddspäls, så kallad täckhår, samt en tät, från två till fem centimeter djup, fet och tjock underull. Den grova täckhåren varierar i längd liksom underullen, men får aldrig vara mjuk och långhårig. På sidorna är täckhåren relativt kort medan den blir längre upp över rygg, axlar, nacke, kors, länd och överbenen. På sommaren har malamuten överlag kortare och mindre tät päls. Pälsen skyddar huden mot alla väder och temperaturer och ska aldrig rakas, om det inte är för medicinska orsaker. Man ser en stor variation i pälskvalité då både för tunna pälsar utan tillräcklig underull samt en för lång, mjuk och fluffig päls förekommer. Ingen av dessa pälsar är önskvärda eller funktionella för en arbetande draghund i miljöer liknande de arktiska.

Öronen ska vara medelstora, välbepälsade men små i proportion till huvudet, samt riangulära och lätt rundade i spetsarna. Placeringen skall vara brett isär på utsidan av bakkanten av skallen i linje med övre ögonvrån, stående och riktade framåt. Högt ansatta öron, tunna eller stora öron är ej önskvärt.

Vi ser en tendens till ökning av för stora och tunna, samt dåligt pälsklädda öron hos malamuten inom de exteriöra bedömningarna.

Ögonen ska vara mandelformade och medelstora samt vara snett placerade på skallen. Färgen ska vara av en brun nyans. En alaskan malamute får aldrig ha blå ögon.

Läpparna ska vara tätt åtliggande och läppkanterna skall vara svartpigmenterade utom hos hundar med röd pälsfärg som har brunpigmenterade läppkanter.

Lösa läppar har ökat inom rasen vilket inte är önskvärt då de lätt får frysskador vid minusgrader.

Utmärkt malamute-huvud med bra proportioner. Hunden utstrålar lugn men är uppmärksam på omgivningen, vilket är rastypisk mentalitet. Utmärkt placering av öron med ett öras bredd emellan, utmärkt storlek på öronen som är välpältsade. Mandelformade, snett placerade ögon. Trots att man bara ser huvudet syns det att hunden har korrekt päls.

Målsättning inom 5 år

- Att minst 90 % av alla hundar som bedöms exteriört faller innanför rasstandarderna som brukshund.
- Att få uppfödare att följa rasstandarderna inom det exteriöra vid val av avelsdjur.
- Att fortsatt undvika en uppdelning av rasen i två typer, en "showtyp" och en "brukstyp" genom att utbilda utställningsdomare om rasens exteriör som brukshund genom ras-/domarkompendium.

Strategi

- Att fortsatt rapportera in utställningsresultat till SKK och föra statistik årligen.
- Att anordna rasträffar och uppfödarträffar, erbjuda föreläsningar om vikten av god exteriör inom avel, där rasens ägare, valpköpare och uppfödare görs medvetna, samt utbildas, om rasens exteriör och funktion. Att fortsatt anordna rasspecial årligen.
- Att vara noggrann med att välja domare till rasspecialen som besitter kvalifikationer att döma rasen utifrån den brukshund den är.
- Att medverka på de domarkonferenser samt avelskonferenser som hålls i Svenska Polarhundklubbens och SKKs regi tillsammans med de övriga polara raserna.
- Att framhäva dokument såsom RAS, ras-/domarkompendium och rasstandard och göra dem lättåtkomliga på klubbens hemsida.
- Att ge kunskap och fördjupning till domare genom ras-/domarkompendium om att premiera hundar med exteriör som lever upp till rasen som brukshund.

MÅLSÄTTNING – LÅNGSIKTIG

Rasklubbens ambition är att det ska finnas ett aktivt avelsarbete som innebär att alla alaskan malamutes skall göra skäl för beteckningen brukshund. Detta ska vara inriktningen i det kommande avelsarbetet inom rasen. Rasklubben avser därför att prioritera avelsarbetet med

avsikt att förbättra de generella bruksegenskaperna som slädhund, samt motverka avel som kan föra vidare bristande arbetslust samt förändringar inom det exteriöra.

Funktion styr utseende: Den ursprungliga funktionen som draghund ska bevaras där hundens kropp är byggd för regelbunden fysisk träning över tid samt en pälskvalitet som är funktionell i alla väder. Det bör ligga i varje uppfödares intresse att bevara rasen som den ursprungliga polarhund den är, både exteriört och funktionellt, och att följa målen i RAS och rasstandarderna. Rasklubben för alaskan malamute arbetar därmed med ambitionen att samtliga hundar som är tänkta att användas i avel uppfyller samtliga kriterier för att säkerställa och bevara dess ursprung, bruksegenskaper, exteriör samt hälsa.

Enligt hundägarregistret ser vi att det finns många fler ägare av alaskan malamute än vad vi har medlemmar i rasklubben. För att komma tillrätta med problematiken som presenterats i detta dokument väljer rasklubbens styrelse att nu fokusera på att försöka fånga upp fler av uppfödarna och gamla men även nya malamute-ägare som idag står utanför klubben. Detta ska göras genom att erbjuda olika aktiviteter, föreläsningar och tematräffar både i fysisk och digital form där alla är välkomna oavsett intresse och inriktning för att sprida kunskap och intresse för rasens bruksegenskaper, genetik och exteriör. På detta vis hoppas rasklubben kunna få fler nuvarande och blivande medlemmar att känna gemenskap och bli mer engagerade i rasen, klubben, hälso- och avelsarbetet samt att bevara rasen utifrån sitt ursprung.

Rasklubben anser att det inte skulle hjälpa att sätta hårdare krav och rekommendationer för att komma tillrätta med problemen som framkommit i detta dokument. Rasklubben tror att grunden till att få fler ägare till alaskan malamute att våga och vilja vara en del i rasklubbens gemensamma vision är att försöka få alla att känna sig välkomna, känna tillhörighet, gemenskap och engagemang oavsett intressenivå för sin alaskan malamute.

Grundmålsättningen för rasklubbens arbete kommer även fortsättningsvis vara:

1. att informera och sprida kunskap om rasen som en frisk, sund och arbetande brukshund på snö samt premiera den mentalt och exteriört sunda alaskan malamuten
2. att fortsatt uppmana till användning av rasen i praktiskt bruk så som slädhund/draghund. Detta för att se hur hundens totala fysiologiska sammansättning tolererar regelbundet fysiskt arbete över tid i träning, turkörning och på dragprov
3. att fortsatt föra statistik och diagram över avel, hälsa samt arbetsprov för att främja den mentalt och exteriört sunda alaskan malamuten
4. att öka intresset och nyfikenheten av rasklubbens arbete samt deltagandet på våra arrangemang.

Styrelsens kommentar

Vi ställer oss som sittande styrelse (2022/2023) frågande till orsaken av varför vi inte under de gångna åren sett några större resultat av målen som blev satta i RAS 2011, och har i och med denna utvärdering och revidering 2022–23 beslutat att ta fram en ny taktik för att försöka få ökade positiva resultat på målen med avelsarbetet genom RAS.

Vi ser även via statistik både i SKKs avelsdata samt via rasklubbens egna graderingssystem en oroväckande liten andel kullar som per år uppfyller samtliga av rasklubbens avelsrekommendationer. Vi kan heller inte bortse från att flertalet uppfödare brister i

Jordbruksverkets regler samt SKKs grundregler gällande ålder på hund som går i avel. Det borde vara en självklarhet för alla uppfödare att göra allt man kan att uppfylla samtliga utav rasklubbens, samt SKKs, krav och rekommendationer och att ha som mål att få sin kull markerad som Grön i den årliga avelsrapporten.

Antalet HD- ED-röntgade och ögonlysta hundar som ej används i avel samt antalet hundar som testas på dragprov har heller inte ökat nämnvärt sedan föregående revidering 2011. Även här borde det ligga i uppfödarnas intresse för utvärdering att inspirera sina valpköpare att göra hälsoundersökningarna samt testa sin hund på dragprov och utställning.

Ju fler individer vi avlar på som har någon form av icke önskvärd exteriör, desto fler negativa förändringar får vi inom rasens utseende vilket i sin tur påverkar funktionen som brukshund inom drag. Ju färre hundar som faktiskt brukas för sitt genetiska ändamål och även testas på dragprov riskerar tappa rasens bruksegenskaper. Det tar bara ett par få generationer att avla bort ett beteende eller utseende hos en ras, men det tar 10-åriga generationer av avel att få det tillbaka.

Revidering av RAS sker vart femte år. Varje avslutad 5-årsperiod redovisas och utvärderas noggrant. Därefter formuleras en aktuell nulägesbeskrivning samt en realistisk målsättning och avelsstrategi inför nästa 5-års period. Revidering av RAS kan även ske under pågående 5-årsperiod om rasklubben bedömer att detta är befogat. Utvärdering av RAS sker fortlöpande. I SKKs typstadgar poängteras vikten av att avelsrelaterade frågor alltid ska redovisas vid rasklubbens årsmöte och finnas med som en obligatorisk punkt på dagordningen.

Nästa revidering planeras till 2027 inför fastställande 2028.

/Styrelsen SPHKs rasklubb Alaskan malamute, 2022–23.

Källhänvisning:

- SKK hunddata / avelsdata
- Lathunden / Genetica
- Alaskan malamute domarkompendium
- Alaskan malamute raskompendium
- SPHK rasstandard Alaskan malamute
- FCI rasstandard Alaskan malamute
- NAMK / ALMA / DPHK
- Jordbruksverket / Hundregistret